

การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2

Action Research on Developing the Ability to Read for Main Ideas in
Substance Learning Thai Group of Prathom Suksa 5 at Ban Nonsaikhom
School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2

นิรันดร จันลาวงค์¹ อุษา ปราบหงษ์²
Nirundorn Janlawong¹, Usa Prabhong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 21 คน ระเบียบวิธีวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา 2) เตรียมการและออกแบบนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนา 3) นำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา โดยจำแนกเป็น 5 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทาน วงรอบที่ 2 การอ่านจับใจความจากบทเพลง วงรอบที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง วงรอบที่ 4 การอ่านจับใจความจากข่าวหนังสือพิมพ์ วงรอบที่ 5 การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าในท้องถิ่น และ 4) ประเมินและสรุปผลการพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผนการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชนิดปรนัยเลือกตอบ 40 ข้อ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และ 5) แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับ ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ ใช้เทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาทั้ง 5 วงรอบ พบว่า จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ได้คะแนนเฉลี่ย 34.90 คิดเป็นร้อยละ 90.49 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 21 คน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในระหว่างดำเนินการพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ ใช้เทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม กล้าแสดงออก มีความภาคภูมิใจในผลงานของตน

คำสำคัญ การพัฒนาการอ่านจับใจความ การวิจัยปฏิบัติการ เทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด เทคนิคการเสริมแรง

ABSTRACT

This study was conducted to improve the ability to read for main ideas in Substance Learning Thai Group of Prathom Suksa 5 at Ban Nonsaikhram school under the office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2 to surpass the established criteria of 80 percent. The target group included 21 Prathom Suksa 5 students who were studying in the second semester of 2014 academic year at Ban Nonsaikhram School under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2. This Action research was divided into 4 stages: 1) investing and analyzing the conditions and problems to identify the causes of the problems; 2) preparing and designing the innovation (research) for an improvement or development; 3) adopting the innovation by subdividing it into 5 cycles: cycle 1 was reading for main ideas form tales, cycle 2 was reading for main ideas form songs, cycle 3 was reading for main ideas form poems, and cycle 4 was reading for main ideas form newspapers' news pieces, and cycle 5 was reading for main ideas from local stories; and 4) evaluating and concluding the innovation for an improvement of the reading ability.

The instruments used were 5 activity packages of improving the ability to read for main ideas, 2) 15 learning plans, 3) 40-items-objective test of the ability to read for main ideas, 4) the form to observe the students, behaviors, 5) the form to record the students, behaviors. Statistics employed for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The study revealed these results:

Through the action research procedure, the learning activity packages were employed in combination with 5W1H questioning technique, mind mapping technique, reinforcement technique to decrease the students' undesirable behaviors. When all 5 cycles had been finished, the students' ability to read for main ideas was examined. They got 34.90 from the full points of 40 equaling 90.49 percent. In comparison comparison with the set criteria of 80 percent, all 21 students were able to Pass

the set criteria. The result gained was that 100 percent of the students surpassed the established criteria.

The qualitative data was analyzed. The learning activity packages, 5W1H questioning technique, mind mapping, reinforcement technique were all adopted to the instructional activities during the ongoing action research in order to decrease the students' undesirable behaviors. It was found that the students later became enthusiastic, having fun, and not weary of their study. The students were reinforced to learn according to their own capability. They helped each other and learnt how to work in groups. They dared to assert their thoughts and were proud of their performance and productivity.

Keywords : Developing/improving the ability to read for main ideas, action research, 5W1H questioning technique, mind mapping technique, reinforcement technique

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการความคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และต้องสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย (วรรณ โฉมประยูร, 2553, หน้า 229)

ปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีได้เจริญรุดหน้าไปเรื่อยๆ มีการค้นคว้าและค้นพบทฤษฎีความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา มนุษย์ในสังคมจะต้องติดตามให้ทันต่อเหตุการณ์ ทันตัวอยู่ตลอดเวลา และจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์เราเป็นคนทันสมัย คือ การอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ การรู้และการใช้วิธีอ่านที่ถูกต้อง จึงจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เด็กเรียนมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวาง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545, หน้า 2) ตั้งผู้มีทักษะในการอ่าน คือ สามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลายๆ ด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข้อมูลข่าวสารให้กว้างไกลและทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็นโลกของยุคข้อมูลข่าวสาร ผู้ที่มีทักษะในการอ่านเป็นทุนอยู่ในตัวแล้ว ย่อมมีโอกาสได้เปรียบคนที่ไม่มีทักษะในการอ่าน (พรทิพย์ ชาติรัตน์, 2545, หน้า 59) นอกจากนี้ บันลือ พฤกษ์วัน (2544, หน้า 8) กล่าวว่า การอ่านเป็นกุญแจดอกสำคัญที่ผู้เรียนจะไขไปสู่ประตูการเรียนรู้ได้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน เช่น อ่านหนังสือได้เร็ว อ่านแล้วสามารถจับใจความของเรื่องได้ และการอ่านที่ดี มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอ่านจับใจความสำคัญได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุมาตรฐานในการสอนอ่าน เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ผู้เรียนต้องมีทักษะในการอ่านได้ถูกต้องชัดเจน มีความเข้าใจในการอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ มีนิสัยที่ดีใน

การอ่าน สามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่ได้ และ สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (วรรณ โฉมประยูร, 2553, หน้า 136) ปัญหาการอ่านที่พบมากในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย คือ ปัญหาการอ่านจับใจความ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า ปัญหาที่สำคัญของผู้เรียน คือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นของเรื่องได้ ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร และยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และศึกษาวิชาต่างๆ อีกด้วย (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 188)

จากประสบการณ์การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา ของผู้วิจัยสังเกตเห็นได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับท้องถิ่น (las) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยคิดเป็น 11.71 เมื่อนำมาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.73 (โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ, 2556, หน้า 18) จากข้อมูลดังกล่าวยังไม่เป็นที่น่าพอใจ และควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วน และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 ดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด คิดเป็นร้อยละ 67.67 ต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ คือ ร้อยละ 70 (โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ, 2556, หน้า 10) และจากการศึกษาผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 มีผลจากการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดจากสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดการเรียนรู้ข้อที่ 4 คือ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ตัวชี้วัดการเรียนรู้ข้อที่ 5 คือ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และตัวชี้วัดการเรียนรู้ข้อที่ 7 คือ อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากการวัดผลและประเมินผลตามตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัด นักเรียน จำนวน 21 คน มีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ มีค่าเฉลี่ยรวมคิด

เป็นร้อยละ 56.03 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การผ่านคิดเป็นร้อยละ 70 ของแต่ละตัวชี้วัด จากการวัดและประเมินผลดังกล่าวพบสภาพปัญหา ดังนี้ เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบแล้ว นักเรียนไม่สามารถตั้งคำถาม และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านไม่ได้ อ่านเรื่องแล้วจับประเด็นของเรื่องได้ไม่หมด ไม่สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ต่อยอดความคิดจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ไม่ได้ นั้นเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการอ่านจับใจความ ปัจจุบันปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และคาดว่าจะต้องประสบกับปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความของนักเรียนในชั้นสูงขึ้นไป

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยในฐานะครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความ จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน การสอบถาม การทดสอบ การสัมภาษณ์เพื่อนนักเรียน และครูผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความ โดยเฉพาะตัวนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบแล้ว ไม่สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านไม่ได้ อ่านเรื่องแล้วจับประเด็นของเรื่องได้ไม่หมด ไม่สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้ครูขาดเทคนิคการสอนที่จะนำมากระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูไม่จัดกิจกรรมที่น่าสนใจอย่างหลากหลาย ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ครูไม่คำนึงถึงพัฒนาการทางสมองของผู้เรียนแต่ละคน ไม่จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนช้า ครูไม่ให้การเสริมแรงกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัว ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้ จึงทำให้ส่งผลต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ครูจึงจำเป็นต้องนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการพัฒนาเทคนิคการสอนที่นำมาใช้จะต้องมีความเหมาะสมกับนักเรียน ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียน พบว่า

ชุดกิจกรรมเป็นการนำเสนอเนื้อหา วัตถุประสงค์ โดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย การเรียนรู้ที่นักเรียนอาจศึกษาด้วยตนเอง หรือเป็นกลุ่มก็ได้ โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา และอำนวยความสะดวกให้เมื่อนักเรียนประสบกับปัญหา

นอกจากการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W1H ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้คำถามที่ต้องการคำตอบจากบุคคลที่ถูกถาม คำถามเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ การค้นหาคำตอบ มีความอยากรู้อยากเห็นเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2548, หน้า 22) ได้กล่าวถึงการใช้เทคนิคคำถามที่นิยมใช้ คือ เทคนิค 5W1H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) และ How (อย่างไร) การใช้เทคนิค 5W1H สามารถช่วยไล่เรียงความชัดเจน ในแต่ละเรื่องได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ในเรื่องที่ต้องการรู้คำตอบ

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด (Mind Mapping) ซึ่งเป็นการจัดกลุ่มของความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดหลักและความคิดรอง โดยนำเสนอเป็นภาพหรือแผนผัง มีการโยงความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ทำให้ง่ายต่อการอ่าน เพิ่มความคงทนในการเรียน พัฒนาด้านการจำ ทำความเข้าใจเรื่องและสรุปบทเรียนได้ ซึ่งนักการศึกษาทิศนา แคมมณี (2551, หน้า 389) ได้กล่าวไว้ว่า แผนผังความคิดเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้คำ เส้น ระยะห่าง จากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆ

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความในครั้งนี้ เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนที่มีปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความ และมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ผู้เรียนขาดความสนใจ เกิดความเบื่อหน่าย ไม่กระตือรือร้น ไม่กล้าแสดงออกทางความคิด ครูจำเป็นต้องนำเทคนิคการเสริมแรงเป็นแนวทางในการพัฒนา กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน เพื่อให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังกล่าวของนักเรียนลง สอดคล้องกับ พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์ (2544, หน้า 51) กล่าวถึง การเสริมแรง (Reinforcement) ไว้ว่า คือ การให้ผลกรรมบางอย่างภายหลัง ที่อินทรีย์ได้ทำพฤติกรรมไปแล้ว มีผลให้พฤติกรรมนั้นคงอยู่เกิดต่อไปอย่างสม่ำเสมอ หรือเพิ่มชิ้นการเสริมแรง

จากสภาพปัญหาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 21 คน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ ใช้เทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และใช้เทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ ตามความมุ่งหมายที่วางไว้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ขึ้นไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 21 คน เป็นเด็กนักเรียนปกติ แต่พบปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้ คัดกรองมาจากการทดสอบตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดการเรียนรู้ ข้อที่ 4, 5, 7 ทั้ง 3 ตัวชี้วัดมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ มีค่าเฉลี่ยรวมคิดเป็น

ร้อยละ 56.03 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การผ่าน คิดเป็นร้อยละ 70 เป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยเป็นครูประจำชั้น และทำหน้าที่ปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้สามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการของวิจัยปฏิบัติการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 5 ชุด ได้แก่ ชุดการอ่านจับใจความจากนิทาน ชุดการอ่านจับใจความจากบทเพลง ชุดการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง ชุดการอ่านจับใจความจากข่าวหนังสือพิมพ์ และชุดการอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าในท้องถิ่น

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผนการเรียนรู้

2.3 แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 40 ข้อ

2.4 แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

2.5 แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างพัฒนาและหลังสิ้นสุดการพัฒนา

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม การบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการดำเนินการปฏิบัติการพัฒนาและหลังสิ้นสุดการพัฒนา โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการดำเนินการพัฒนา ทั้ง 5 วนรอบ ซึ่งข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ ประกอบด้วย ข้อมูล เชิงปริมาณ ได้แก่ ข้อมูลจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมที่ 1-5 จำนวน 25 กิจกรรมการเรียนรู้ และนักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และการบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ประมวลผลเรียงเรียงและนำเสนอเป็นความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการพัฒนา คือ วิเคราะห์คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งนักเรียนต้องทำแบบทดสอบได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการปฏิบัติการร่วมกับการใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ นำเทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรงมาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ซึ่งกำหนดเกณฑ์การผ่านรายบุคคลร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการปฏิบัติการร่วมกับการใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ นำเทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรงมาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาทั้ง 5 วนรอบ พบว่านักเรียน มีความสามารถในการอ่านจับใจความ จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ได้คะแนนเฉลี่ย 34.90 คิดเป็นร้อยละ 90.49 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 21 คน ผ่านเกณฑ์ในระดับร้อยละ 80 ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในระหว่างดำเนินการพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการปฏิบัติการร่วมกับการใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ นำเทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรงมาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เกิดความสนุกสนาน ไม่เบื่อหน่าย ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม กล้าแสดงออก มีความภาคภูมิใจในผลงานของตน

อภิปรายผล

การวิจัยปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการปฏิบัติการร่วมกับการใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ นำเทคนิคคำถาม 5W1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรงมาใช้เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ชั้นศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา ขั้นที่ 2 ชั้นเตรียมการและออกแบบนวัตกรรมเพื่อใช้ในการพัฒนา ขั้นที่ 3 ชั้นปฏิบัติการนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา 5 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทาน วงรอบที่ 2 การอ่านจับใจความจากบทเพลง วงรอบที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง วงรอบที่ 4 การอ่านจับใจความจากข่าวหนังสือพิมพ์ วงรอบที่ 5 การอ่านจับใจความจากเรื่องเล่าในท้องถิ่น

ขั้นที่ 4 ประเมินและสรุปผลการพัฒนาในแต่ละวงรอบ นักเรียนคนไหนที่ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้สอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนหรือแนะนำให้แก้ไขใหม่โดยใช้วิธีเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้วิจัยให้โอกาสนักเรียนแก้ไขใหม่จนสามารถผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ เมื่อสิ้นสุดการพัฒนาทั้ง 5 วงรอบ จึงทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังจากนักเรียนได้รับการพัฒนา พบว่า ผลการ

ทดสอบเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 พบว่า นักเรียนทั้งหมด 21 คน มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 90.49 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 ทุกคนคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในครั้งนี้ อาจเป็นเพราะสาเหตุสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. การใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนของการปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติ การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนผลการพัฒนาในแต่ละวงรอบ ทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้วิจัยได้แบ่งวงรอบของการพัฒนาการอ่านจับใจความออกเป็น 5 วงรอบ นักเรียนจะต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นระดับร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกคน แต่ถ้ามีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ในวงรอบใด ผู้วิจัยได้พัฒนานักเรียนโดยการสอนซ่อมเสริมในเวลาพักกลางวัน หรือนอกเวลาเรียนก่อนกลับบ้าน ในบางครั้งอาจใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน จนนักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ ปารีชาติ บัวรอด (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคีอณิสไทยฯ สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 จังหวัดสกลนคร พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังการแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม มีนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด สอดคล้องกับ สุदारัตน์ ไชยรา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบ จำนวนหลายหลัก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแคนโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ภายหลังจากพัฒนานักเรียนทั้ง 15 คน มีความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาการบวก การลบจำนวนหลายหลัก ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

2. ชุดกิจกรรมที่ใช้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างมีระบบและเลือกใช้วิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละชุดกิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมศึกษาหลักสูตร ศึกษาเนื้อหา วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนความเหมาะสมของสื่อได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนได้นำไปทดลองใช้ในสภาพการสอนจริงในลักษณะสอนไปและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องไปพร้อมๆ กัน จึงมีผลทำให้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งสอดคล้องกับมาลีรัตน์ โกษาแสง (2554) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับเปรมศรี ศรีพลราช (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.30/81.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W1H โดยนำเนื้อหาอื่นที่นอกเหนือจากเนื้อหาในหนังสือเรียน มีนิทาน บทเพลง บทร้อยกรอง ข่าว หนังสือพิมพ์ และเรื่องเล่าในท้องถิ่น มาพัฒนาการอ่านจับใจความ และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกทำได้ฝึกคิด สนใจการเรียนรู้ นักเรียนได้พัฒนาในการอ่านจับใจความได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสุกัญญา จันทประสาร (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเชิง

วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W1H และเทคนิคผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ พจณี นันทศักดิ์ศิริ (2552, หน้า 133) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคคำถาม 5W1H ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด กำหนดเนื้อหาที่จะทำเป็นโน้ตหลักที่จุดกึ่งกลาง กำหนดโน้ตที่สัมพันธ์กับโน้ตหลัก และกระจายออกเป็นโน้ตย่อย โดยใช้คำสำคัญในการนำเสนอความคิด ใช้เส้นแสดงความเชื่อมโยงความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง การเน้นความสำคัญโดยใช้สี ขนาดของตัวอักษร เครื่องหมายรูปทรง รูปภาพหรืออื่นๆ การใช้เทคนิคแผนผังความคิดช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในเรื่องที่อ่านมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิลาสิณี ขวาทโยธา (2551, หน้า 93-94) ได้ทำวิจัยปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียน ด้วยการใช้นิเทศน์และการเขียนภาพแผนภาพความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการทักษะการเขียนแผนภาพความคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับดี นักเรียนมีการพัฒนาการดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับ ทิพวรรณ บุญสินทร์ (2553, หน้า 98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เป็นการกระทำที่ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมให้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการ

ได้รับผลที่ตนพึงพอใจหลังจากแสดงพฤติกรรมนั้น เช่น ได้รับสติ๊กเกอร์และคำชมเชย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวรรณณี เหล่าดี (2550, หน้า 41) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนรู้แบบบูรณาการควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบบูรณาการควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ อิชยา จินะกาญจน์ (2554, หน้า 75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนลดลง แสดงว่าการเสริมแรงด้วยกิจกรรมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความไม่ใส่ใจในการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 3 ราย ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ชุดกิจกรรมไปใช้ ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับหลักการ เป้าหมาย ขั้นตอน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรยากาศในการเรียนการสอน และบทบาทของครูและนักเรียน เพื่อนำหลักการและวิธีการมาใช้ประกอบการประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ

1.2 ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานและเตรียมการด้านต่างๆ ให้พร้อมล่วงหน้า ซึ่งระยะแรกของการพัฒนาโดยใช้ชุดกิจกรรม ครูจะต้องเอาใจใส่ ดูแล ให้คำแนะนำปรึกษา กำกับติดตาม สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนทุกคนอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนมีปัญหาต้องรีบช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.3 ควรแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบเป็นระยะๆ เพื่อเป็นการเสริมแรงให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจและกระตือรือร้นในการเรียนและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

1.4 ควรนำขั้นตอนการประเมินโดยใช้ชุดกิจกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้ นักเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อาจมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังสามารถใช้เป็นข้อมูลในการส่งต่อนักเรียน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของนักเรียนแต่ละคน

1.5 กิจกรรมการเรียนการสอน ต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก เพื่อนำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ควรมีการปรับและยืดหยุ่นเวลาให้มีความเหมาะสม

1.6 ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับครู และช่วยเหลือนักเรียนในขณะที่อยู่ที่บ้าน มีการประชุมผู้ปกครองเป็นระยะๆ และเน้นการเอาใจใส่ดูแลเรื่องการเรียนของนักเรียนในความปกครองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจในการแก้ปัญหาในเรื่องการอ่านจับใจความอย่างจริงจัง โดยการทดสอบนักเรียนเพื่อคัดกรองนักเรียนเป็นระยะๆ หรือทำในแต่ละภาคเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้ไปวางแผนให้ความช่วยเหลือต่อเด็กที่มีปัญหาอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่ใช้เทคนิค 5W1H แผนผังความคิด เทคนิคการเสริมแรงไปใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ

2.2 ควรมีการนำรูปแบบ เทคนิค และวิธีการสอนอื่นๆ เช่น รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ จิกซอร์ หมวก 6 ใบ เป็นต้น มาใช้ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จารุวรรณณี เหล่าดี. (2550). *ผลของการเรียนรู้แบบบูรณาการควบคู่กับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาดี อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิพวรรณ บุญรินทร์. (2553). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้แผนผังความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ* กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิศนา แคมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันลือ พุกกะวัน. (2544). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปาริชาติ บัวรอด. (2555). *การวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือกนิสไทยฯ สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เปรมศรี ศรีพลราช. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พจณี นันทศักดิ์ศิริ. (2552). *การเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคคำถาม 5W1H กับกลุ่มที่ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ ชาตะรัตน์. (2545). *การอ่านเครื่องมือในการแสวงหาความรู้*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พัฒนานุสรณ์ สถาพรวงศ์. (2544). *พฤติกรรมบำบัด ทฤษฎีและการประยุกต์ พิมพ์ครั้งที่ 3*. มหาสารคาม: ฝ่ายเอกสาร ตำรา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มาลีรัตน์ โกษาแสง. (2554). *การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ. (2556). *รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประจำปีการศึกษา 2556*. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วิลาสินี ขวโธยา. (2551). *การพัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และการเขียน ด้วยการใช้คำถามหมวกความคิด 6 สี และการเขียนภาพแผนภาพความคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุกัญญา จันทประสาร. (2555). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W1H และเทคนิคผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- สุดารัตน์ ไชยรา. (2554). การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบ
จำนวนหลายหลัก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองแคนโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักการและวิธีสอนอ่านภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). กลยุทธ์...การสอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- อชิยา จีนะกาญจน์. (2554). ผลของการใช้เทคนิคการเสริมแรงด้วยกิจกรรมต่อพฤติกรรมการความไม่ใส่ใจการเรียน.
วิทยานิพนธ์ คช.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร